

Er vi med på å knekke ryggen på norske tannteknikere?

Nå har jeg vært tannlege i 27 år og tillitsvalgt i NTF både sentralt og lokalt gjennom en rekke av disse årene. Men dette er første gang jeg tar pennen fatt og ber om spalteplass i Tidende. Det er nemlig et spørsmål jeg stadig stiller meg, og som opptar meg sterkt (blant annet fordi jeg har en sønn under utdanning til tanntekniker): Er vi tannleger i tankeløshet og ubevissthet i ferd med å overse at en alvorlig sykdom er i ferd med å bre seg i tannteknikerstanden vår? Flere og flere tannteknikere jeg snakker med, kan berette om et stadig økende respirasjonsbesvær. Det er tungt å drive med stadig synkende inntjening i takt med de økte produksjonsutgiftene og den harde priskonkurransen i markedet. Nyutdannede teknikere og studenter på høyskolen uroer seg for fremtiden og vurderer om det er klokt å «hoppe» til andre studier (tannpleier, sykepleier, tannlege). Flere og flere tannteknikere omstiller sågar sin produksjon, eller deler av den, til import av utenlandsarbeider!

Symptomene er ganske klare, og etter min oppfatning er det én hovedårsak til problemene: Utenlandsimporten av tanntekniske arbeider som definerer et helt annet prisnivå enn «det norske.»

Jeg ser at vi tannleger er sentrale aktører i denne problematikken; Det er, og skal være, vi som avgjør hvor de arbeidene vi plasserer i pasientens munn, er fremstilt, og jeg spør meg

hvor bevisste eller ubevisste er vi til det faktum at en økende del av våre bestillinger gjøres i lavkostland? Kan det forsvares at det i så stor grad tas hensyn til produksjonspris når resultatet synes å bli en radbrukken norsk tannteknikerstand? Jeg hører til dem som i min naivitet tror at et tett og godt samarbeid og en god kommunikasjon med og relasjon til teknikeren sikrer oss verdier som lojalitet og kvalitet. Jeg har valgt å tro at det å gi våre teknikere varierte og utfordrende oppgaver sikrer dem god faglig kompetanse og økte ferdigheter i sitt krevende fagfelt. Jeg ønsker meg en samarbeidspartner som forsyner meg med alle ønskelige tanntekniske arbeider og som ikke bare lar seg avspise med smulene. Jeg tror at lojalitet og relasjon gjør det vanskeligere å «shoppe» tannteknikk rundt omkring.

Jeg ser at det, som tidligere nevnt, finnes sorte får i tannteknikernes rekker, som vier større eller mindre del av sin virksomhet til import fra lavkostland. Jeg spør meg hva slags fremtid disse ser for en høykompetent norsk tannteknikerstand.

Jeg håper tannteknikerne nå vil reise fanen og bevisstgjøre seg at de er autorisert tannhelsepersonell, som ved å styrke samarbeidet og kommunikasjonen med tannlegen, gjør det vanskeligere å bryte båndene mellom dem og deres kunder.

Jeg håper de er i stand til å styrke samarbeidet i sine egne rekker, og det

tror jeg de best gjør ved å styrke og utvikle sin forening, Tannteknikerforbundet.

Jeg håper det er mulig å utvikle samarbeidet mellom de to aktuelle utdanningsinstitusjonene/høyskolene, som i dag ligger så lagelig nær hverandre i Oslo, slik at de nyutdannede kandidatene kan mer om samarbeid og kommunikasjon enn tidligere generasjoner tannleger og teknikere. Jeg håper ledelsene ved de to utdanningsinstitusjonene sammen med NTF og NTTF er villige til å gjøre felles og kraftfull innsats i denne saken.

Jeg vet ikke hvem som skal kunne svare meg på et påtrengende spørsmål jeg har, men jeg tror det er viktig å bringe klarhet i følgende: Hvor stor del av den samlede norske tanntekniske produksjonen kommer i dag fra import av utenlandsarbeider, og hvor stor er det ønskelig og realistisk at denne delen skal være? Jeg ser for meg at det vil koste å få slike opplysninger på bordet, men jeg håper NTF eller NTTF eller andre kan fortelle oss dette snart. For er det noe denne sykdommen nå sårt trenger, er det effektiv diagnostisering og behandling fra dyktige og realistiske håndverkere. Vi har sett nok av holdningsløshet og bevisstløshet. La oss få en diskusjon og idéskapning!

Svein Øksenholt

Adresse: Heimdal, Trondheim